

NPB

Nederlands Pensioenbureau
Legal

PENSIOENRECHTSPRAAK 2020

Pensioenbalie 9 september 2020

Mr. Wim P.M. Thijssen

Advocaat bij Pensioenadvocaten.nl, tevens
verbonden aan het VU Expertisecentrum
Pensioenrecht

Actuele rechtspraak/Onderwerpen

- Onbedoeld onvoorwaardelijke toeslagverlening
- Bedrijfstakpensioenfondsen:
 - Melding betalingsonmacht
 - Uitleg verplichtstellingsbesluiten
 - Ambtshalve nota
- Wijziging pensioenregeling

Onbedoeld onvoorwaardelijke toeslagverlening

Onbedoeld onvoorwaardelijke toeslagverlening houdt het volgende in:

Vóór 2007:

- Op de pensioenaanspraak of het pensioen **worden** toeslagen verleend; jaarlijkse inkoop; uitstelfinanciering
- Voorwaardelijk bedoeld in die zin, dat slechts recht op de toeslag zou bestaan indien de werkgever de inkoopsom zou kunnen voldoen (beroep op financiële onmacht mogelijk)

Vanaf 2007:

- Deze toeslagverlening ging als onvoorwaardelijk gelden en diende als onderdeel van de pensioenaanspraak of het pensioenrecht te zijn vóórgefinancierd
- Verzekeraar gold als normadressaat van de gewijzigde wetgeving, zodat deze vanaf 2007 het insolventierisico van de werkgever ging lopen indien uitstelfinanciering bleef gelden

Escape:

- Opnemen van een voorwaardelijkheidsverklaring (art. 95 Pensioenwet)
- Visie WT: het opnemen daarvan was eenzijdig mogelijk, omdat deze slechts declaratoir was (de wetgever beoogde geen verbetering van arbeidsvoorwaarden maar verduidelijking)
- Cruciale vraag: kan ook vanaf 2007 alsnog de vereiste voorwaardelijkheidsverklaring worden opgenomen
- Visie WT: ja, nergens blijkt uit de wet of wetsgeschiedenis dat dit niet zou kunnen

Onbedoeld onvoorwaardelijke toeslagverlening

Rechtbank Noord-Holland 31 juli 2019, ECLI:NL:RBNHO:2019:6929 inzake Schneider:

- Partijen stelden feitelijk dat vóór 2007 sprake was van onvoorwaardelijke toeslagverlening
- Wijziging vanaf 2007 (met ingang van 2019) niet mogelijk op grond van art. 20 Pensioenwet (ook daarover waren partijen het eens)
- Geen onaanvaardbaar rechtsgevolg

Onbedoeld onvoorwaardelijke toeslagverlening

Gerechtshof Den Haag 21 januari 2020, ECLI:NL:GHDHE:2020:25 inzake Allianz:

- Art. 20 Pensioenwet niet beperkt tot het moment van een beoogde wijziging na 2007 (te weten: in 2011, overgang van jaarlijkse financiering door de werkgever naar financiering uit overrente) (O. 17)
- Het niet vooraf vast staan van de hoogte van de toeslag in een bepaald jaar maakt niet dat sprake is van voorwaardelijke toeslagverlening (O. 18)
- Geen onaanvaardbaar rechtsgevolg (beroep op financiële onmacht onvoldoende concreet)

Onbedoeld onvoorwaardelijke toeslagverlening

Rechtbank Den Haag 11 februari 2020, ECLI:NL:RBDHA:2020:1061 inzake stichting fractiebureau CDA:

- Toeslagverlening was onvoorwaardelijk omdat de werkgever tekorten in het depot voor toeslagverlening aanvulde (O. 2.2)
- Stichting verzoekt om instemming met wijziging in voorwaardelijke toeslagverlening vanaf 2014 (met beroep op kostenaspect) (O. 2.7)
- Voor weigeraars vanaf 2018 eenzijdige wijziging (let op: in 2014, 2015 en 2017 kon nog de volledige toeslag worden verleend, zodat instemming nog geen feitelijke gevolgen had)
- Ook hier stelden partijen beiden dat voor de beoogde wijziging sprake was van onvoorwaardelijke toeslagverlening (conform Schneider) (O. 4.2)
- Wijziging niet mogelijk op grond van art. 20 Pensioenwet (O. 4.4-4.9)
- Terughoudendheid bij onaanvaardbaarheidstoets geboden met betrekking tot dwingend recht (O. 4.13; beroep op HR 5 oktober 2018, ECLI:NL:HR:2018:1845 inzake Katholieke Scholengroep)
- Bescherming van art. 20 Pensioenwet gaat boven solidariteit (van weigeraars met degenen die zonder voorbehoud hadden ingestemd met de wijziging) (O. 4.17-4.19)
- Geen onaanvaardbaar rechtsgevolg omdat de kosten en het juridische risico al in 2004 voorzienbaar en bekend waren en wijziging vóór 2007 mogelijk was geweest) (met name O. 4.23)

Opmerking WT: op zijn bijzonder, zo niet apert onjuist, is de overweging dat wijziging van de onvoorwaardelijke toeslagverlening na 2007 met wederzijdse (stilzwijgende) instemming rechtsgeldig was, terwijl de Rechtbank uitdrukkelijk (en terecht) oordeelde dat art. 20 Pensioenwet van dwingend recht is

Onbedoeld onvoorwaardelijke toeslagverlening

Rechtbank Den Haag 13 augustus 2020, ECLI:NL:RBDHA:2020:7813 inzake SRK:

- Werking art. 20 Pensioenwet niet beperkt tot opgebouwde pensioenaanspraken omdat anders geen verschil zou bestaan tussen onvoorwaardelijke en voorwaardelijke toeslagverlening (O. 5.16)
- Onbedoeld onvoorwaardelijk geworden, maar vanwege de uitstelfinanciering voorwaardelijk bedoelde toeslagverlening geldt als onvoorwaardelijk (O. 5.18-5.19)
- Kennelijk was wijziging vóór 2007 wel mogelijk geweest (O. 5.19; niet met zoveel woorden)
- Beroep op onaanvaardbaarheid terughoudend beoordelen op grond van HR 5 oktober 2018, ECLI:NL:HR:2018:1845 inzake Katholieke Scholengroep (O. 5.24)
- Onaanvaardbaarheid moet worden getoetst naar het moment van wijziging (O. 5.26);
- Onaanvaardbaarheid qua precedentwerking uitsluitend getoetst aan hoogte van de premie omdat de Rechtbank feitelijk niet aannam dat de verzekeraar uitstelfinanciering niet wenste te continueren (en bereid zou blijven het insolventierisico te blijven lopen) (O. 5.32)
- Uitstelfinanciering voor onvoorwaardelijke toeslagverlening die krachtens de pensioenovereenkomst eindigt bij einde deelneming is mogelijk (O. 5.40-5.41; bedoeld wordt dat in een middelloonregeling de toeslagverlening over opgebouwde aanspraken in die situatie jaarlijks mag worden gefinancierd omdat deze bij einde deelneming eindigt, kennelijk loopt de verzekeraar wel het insolventierisico over de toekomstige toeslagen over de opgebouwde aanspraken te ontfemen tot de datum van uitdiensttreding)

Opmerking WT (als advocaat betrokken):

- Belangrijk verschil met de andere zaken was dat de toeslagverlening voorwaardelijk was bedoeld en door wetsduiding onvoorwaardelijk was geworden (de Rechtbank oordeelde desondanks dat deze ook vóór 2007 als onvoorwaardelijk kwalificeerde)
- De Rechtbank ging voorbij aan het argument dat indien art. 20 Pensioenwet betekent dat onvoorwaardelijke toeslagverlening niet voor de toekomst kan worden gewijzigd, ook onvoorwaardelijk toegekende toekomstige pensioenopbouw niet kan worden gewijzigd
- Verschil is dat het bij toeslagen om coming-backservice gaat, bij toekomstige pensioenopbouw om coming coming service (maar in een eindloonregeling juist óók om coming backservice waarvan vaststaat dat toekenning daarvan door wijziging van een eindloonregeling zonder meer mogelijk is)

Bedrijfstakpensioenfondsen/Melding betalingsonmacht

Vereisten melding betalingsonmacht:

- Onverwijld nadat blijkt dat betalingsonmacht bestaat (art. 23, lid 2 Wet BPF 2000)
- Op verzoek BPF onderbouwen met “*nadere inlichtingen*” en “*stukken*” (art. 23, lid 2 Wet BPF 2000)
- Melding binnen 14 dagen nadat de premie conform het uitvoeringsreglement behoorde te zijn voldaan (art. 2, lid 1 Besluit meldingsregeling Wet Bpf 2000)
- Inzicht geven in de omstandigheden die tot de betalingsonmacht hebben geleid (art. 2, lid 3 Besluit meldingsregeling Wet Bpf 2000)
- Inlichten: oorzaak betalingsonmacht; stukken: inzage geven in de feitelijke financiële positie (art. 3, lid 1 Besluit meldingsregeling Wet Bpf 2000)

Rechtsgevolgen:

- Geen juiste/tijdige melding: bestuurders Vpb-plichtige rechtspersoon hoofdelijk aansprakelijk voor de premie tenzij hij aantoont dat gedurende de 3 jaren gelegen voordat de rechtspersoon in gebreke is opeisbare premie te betalen geen sprake was van aan hem te wijten kennelijk onbehoorlijk bestuur
- Wel juiste/tijdige melding: uitsluitend hoofdelijke bestuurdersaansprakelijkheid indien het BPF aantoont dat sprake is van aan de bestuurder te wijten kennelijk onbehoorlijk bestuur gedurende de drie jaren voorafgaand aan de datum van de melding betalingsonmacht

Bedrijfstakpensioenfondsen/Melding betalingsonmacht

Praktijkvragen:

- Welke is de positie van een opvolgend bestuurder indien geen tijdige melding betalingsonmacht is gedaan door de vorige (indien termijn verstreken voor de nieuwe bestuurder aantrad, geen aansprakelijkheid omdat hem of haar geen verwijt treft)
- Change of control in combinatie met bestuurswissel (idem)
- Dient de melding schriftelijk te worden gedaan (wel volgens art. 2, lid 1 van het Besluit meldingsregeling Wet Bpf 2000, maar de Wet Bpf 2000 biedt voor die schriftelijkheidseis geen wettelijke basis, aldus Asser/Lutjens 2019/520)

Bedrijfstakpensioenfondsen/Melding betalingsonmacht

Gevolg van rechtspraak dat premievordering BPF pas opeisbaar is na verstrijken betalingstermijn van een premienota is dat:

- De mogelijkheden voor een werkgever om een beroep op verjaring van premievorderingen te doen enorm is beperkt;
- De mogelijkheden voor een werkgever om een melding betalingsonmacht te doen juist enorm ruim zijn

Bedrijfstakpensioenfondsen/Melding betalingsonmacht

Rechtbank Overijssel 14 augustus 2018, PJ 2020/95 inzake Solace/PFZW:

Een brief inhoudend dat indien het BPF een crediteurenakkoord accepteert premienota's zullen worden voldaan geldt niet als melding betalingsonmacht (O. 4.10)

Bedrijfstakpensioenfondsen/Melding betalingsonmacht

Rechtbank Noord-Nederland 29 januari 2020, ECLI:NL:RBNNE:2020:995:

- Over de vordering uit hoofde van bestuurdersaansprakelijkheid op grond van onrechtmatige daad van de curator dient te worden beslist voorafgaand aan beslissing over vorderingen ter zake bestuurdersaansprakelijkheid van individuele schuldeisers (in casu het BPF dat een beroep deed op bestuurdersaansprakelijkheid voor achterstallige premie)
- Uit de tekst van artikel 23 Wet Bpf volgt dat zowel de onmiddellijke als de middellijke bestuurders hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de bijdragen; er is sprake van een collectieve aansprakelijkheid, waarbij de taakverdeling binnen een bestuur in beginsel niet relevant is (Kamerstukken II 1999/2000, 27073, nr. 3, p. 21; de MvT) (in casu aansprakelijkheid aangenomen)
- De melding betalingsonmacht moet op grond van artikel 2 lid 1 van het Besluit worden gedaan uiterlijk veertien kalenderdagen na de dag waarop de bijdrage op grond van de desbetreffende regeling omtrent de te betalen bijdrage, dan wel op grond van de statuten en reglementen van het bedrijfstakpensioenfonds, had moeten zijn voldaan
- Met deze termijn wordt invulling gegeven aan het begrip “*onverwijld*” in artikel 23 lid 2 Wet Bpf, aldus de nota van toelichting bij het Besluit (Stb. 2000, 631, p. 4-5)
- De meldingsplicht van betalingsonmacht voor premieplichtige vennootschappen is een wettelijke plicht waarvan zowel de rechtspersoon als haar bestuurders op de hoogte dienen te zijn
- Dat de meldingsplicht een constitutief vereiste betreft voor de omkering van de bewijslast heeft ook Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden geoordeeld in het arrest van 8 januari 2013, ECLI:NL:GHARL:2013:BY9435
- Omdat de meldingsplicht betalingsonmacht een wettelijke plicht is, ligt het niet op de weg van het BPF om de vennootschap en de desbetreffende bestuurders te wijzen op deze meldingsplicht
- Het enkele feit dat het Pensioenfonds op de hoogte zou zijn geweest van de moeilijke financiële omstandigheden van de vennootschap heeft dan ook niet te gelden als een geldige melding betalingsonmacht (vgl. Hof Den Haag 3 juni 2014, ECLI:NL:GHDHA:2014:1860)
- Wat betreft de meldingsplicht voor de premienota's die na datum faillissement zijn gezonden merkt de rechtbank op dat na het uitspreken van het faillissement de bestuurder ingevolge artikel 23 Faillissementswet niet meer handelingsbevoegd is ten aanzien van het vermogen van de vennootschap en dat een pensioenfonds als schuldeiser ook geen rechten meer ten aanzien van de vennootschappen kan uitoefenen buiten de curator om, zodat een meldingsplicht na faillissement niet meer aan het doel van de melding beantwoordt

Bedrijfstakpensioenfondsen/Melding betalingsonmacht

Annotatie: de uitspraak maakt duidelijk dat de termijn van 14 dagen voor melding betalingsonmacht gaat lopen vanaf de datum van verzending door de premienota door het BPF. In dit opzicht ligt de uitspraak in lijn van Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 15 oktober 2019, ECLI:NL:GHARL:2019:8464 waarin werd geoordeeld dat aan een BPF verschuldigde pensioenpremie opeisbaar wordt vanaf het verzenden van de premienota, niet vanaf het ontstaan van de aansluitplicht. Zie ook mijn annotatie bij die uitspraak. Melding ten aanzien van premienota's vervallen vanaf faillissement is niet noodzakelijk.

Bedrijfstakpensioenfondsen/Uitleg verplichtstellingsbesluiten

Algemeen:

- Beleidsregels toetsingskader Wet Bpf 2000: werkingssfeerbepalingen “*moeten*” duidelijk zijn
- Vraag is dan: indien een werkingssfeerbesluit niet duidelijk is, is het dan onverbindend of blijft het slechts buiten toepassing in die situaties waarin het niet duidelijk is
- Lijn in de rechtspraak: het blijft in het concrete geval buiten toepassing

Bedrijfstakpensioenfondsen/Uitleg verplichtstellingsbesluiten

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 10 september 2019, ECLI:NL:GHARL:2019:7382 inzake Stichting Haags Kinderatelier/PFZW:

- De bewijslast dat een werkgever onder de werkingssfeer van PFZW valt berust in beginsel op PFZW, ook indien de werkgever een verklaring voor recht vordert niet onder de werkingssfeer te vallen (O. 4.1)
- Een verplichtstellingsbesluit behoort tot het objectieve recht en wordt uitgelegd aan de hand van de objectieve uitlegmethode (O. 4.3)
- Het moet voor de gemiddelde werkgever bij lezing van het verplichtstellingsbesluit duidelijk zijn, of naar objectieve maatstaven duidelijk kunnen zijn, dat het werkingssfeerbesluit van toepassing is op de bedrijfsactiviteit van de werkgever (O. 4.4);
- Het begrip “*beeldende vorming*” is onvoldoende duidelijk om daaraan naar objectieve maatstaven de uitleg te geven die PFZW voorstond met als beoogd rechtsgevolg dat de werkgever onder de werkingssfeer zou vallen (O. 4.4)
- Het ligt objectief gezien minder voor de hand de woorden “*beeldende*” en “*vorming*” afzonderlijk te toetsen aan de hand van de bedrijfsactiviteit (O. 4.4)
- Toepassing van het leerstuk van het (on)aannemelijk rechtsgevolg in het kader van objectieve uitleg kon niet leiden tot een oordeel over de juiste uitleg van het begrip “*beeldende vorming*”
- PFZW kon geen inzicht geven in de wijze waarop het begrip in de praktijk door PFZW werd uitgelegd bij het beoordelen van aansluitingen (O. 4.4)

Opmerking WT:

- Dat laatste zou slechts een rol kunnen spelen, indien sprake was van een kenbare wijze van uitleg
- De zaak lijkt te passen in de lijn van Gerechtshof Amsterdam 28 mei 2019, ECLI:NL:GHAMS:2019:1849 inzake Booking.com en de pannenkoekenzaak Rechtbank Rotterdam, Sector Kanton, Locatie Dordrecht 26 juli 2019, ECLI:NL:RBROT:2019:6053, waarin in andere bewoordingen ook het duidelijkheidscriterium werd toegepast
- In Gerechtshof ‘s-Hertogenbosch 7 november 2017, ECLI:NL:GHSHE:2017:4788 inzake Lotra werd ook het duidelijkheidscriterium gehanteerd, maar luidde het oordeel dat niet kon worden vastgesteld dat de werkgever onder het betreffende BPF zou vallen omdat het verplichtstellingsbesluit een leemte bevatte (het was niet duidelijk of de werkgever onder de werkingssfeer van BPF Vervoer viel waardoor dat niet kon worden vastgesteld en het Hof niet aan beantwoording van de vraag of de werkgever onder de werkingssfeer van BPF Vervoer viel toekwam; zie O. 3.3.11 en het dictum onder 3.4.2)
- De Lotra-leer zou als rechtsweigeren kunnen kwalificeren, waardoor de uitspraak mogelijk in cassatie op een motiveringsgebrek zou hebben kunnen stranden (het verwijzingshof zou dan aan de hand van het duidelijkheidscriterium hebben kunnen oordelen dat de werkgever niet onder de werkingssfeer van BPF Vervoer viel)

Bedrijfstakpensioenfondsen/Uitleg verplichtstellingsbesluiten

Rechtbank Midden-Nederland 27 november 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:6141 inzake pizzarestaurants met bezorg- en afhaalfunctie/BPF Detailhandel:

- Deze franchisenemers vallen onder de werkingssfeer van BPF Detailhandel omdat waren worden ingekocht en aan particulieren worden verkocht
- Het feit dat de ingekochte waren (de ingrediënten van pizza's) worden bewerkt (door er een pizza van te bakken) alvorens deze worden verkocht is niet relevant (detailhandel is niet beperkt tot verkoop van dezelfde waren als de ingekochte waren) (O. 5.5)
- Ratio: uitleg in andere zin zou tot een onaannemelijk rechtsgevolg leiden, omdat een detaillist zich dan eenvoudig aan de verplichte deelneming zou kunnen onttrekken door modificaties aan te brengen in de ingekochte waren (O. 5.5)
- De omschrijving van de activiteiten in het handelsregister van de KvK en de SBI-code zijn minder van belang omdat het gaat om de feitelijk verrichte werkzaamheden (O. 5.7)

Opmerking WT:

- Het betrof hier een ruim begrip ("*waren*") waar pizza's onder vielen omdat deze niet waren uitgezonderd, terwijl sprake was van een reeks uitgezonderde waren, daaruit lijkt te volgen dat het Hof geen ruimte zag voor toepassing van het duidelijkheidscriterium en de rechtsgronden daarom ook niet in die zin aanvulde, in deze zaak gaf het leerstuk van het (on)aannemelijk rechtsgevolg de doorslag
- BPF Detailhandel kent een overlapregeling, maar daar werd niet aan toegekomen op grond van de stelling dat de franchisenemers mogelijk onder de werkingssfeer van BPF Horeca & Catering zouden vallen omdat dat niet voldoende was onderbouwd en werd weersproken door BPF Detailhandel (vraag is dan of de overlapregeling uitsluitend kan worden toegepast indien rechtens vaststaat dat een werkgever onder de werkingssfeer van een ander BPF valt, of dat voldoende is dat sprake is van een feitelijke, maar mogelijke onterechte, aansluiting of dat op basis van het duidelijkheidscriterium duidelijk moet zijn dat aansluitplicht bij een ander BPF bestaat)

Bedrijfstakpensioenfondsen/Ambtshalve nota

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden 21 april 2020, ECLI:NL:GHARL:3299 inzake Grondwerken Kerkdriel/BPF Bouw c.s.:

- Bij gebreke van de juiste gegevens is een BPF bevoegd een ambtshalve premienota op te leggen indien het uitvoeringsreglement daarvoor een basis geeft
- Daarbij mag van een ruime schatting worden uitgegaan die niet nauwkeurig hoeft te zijn (in deze zaak, naar tijdens de procedure bleek, hoger dan de totale loonsom)
- Overweging ten overvloede: het BPF had verklaard bereid te zijn tot het opleggen van een correcte premienota na aanlevering van de daarvoor benodigde gegevens

Zie overweging 4.3

Bedrijfstakpensioenfondsen/Ambtshalve nota

Resterende rechtsvraag:

- Is een BPF wettelijk verplicht een ambtshalve nota te corrigeren indien alsnog gegevens worden aangeleverd na het opleggen daarvan
- Zie **Rechtbank Midden-Nederland 22 mei 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:2294 en 2295** (O. 4.26 respectievelijk 4.25) waarin werd geoordeeld dat het BPF na het opleggen van een ambtshalve nota recht heeft op en belang heeft bij het alsnog verstrekken van de juiste gegevens, om te kunnen vaststellen of de ambtshalve nota niet te laag was (dan zou een volgend dwangbevel kunnen worden opgelegd)
- Het lijkt dat voor een BPF geen rechtsplicht geldt om een ambtshalve nota nog te corrigeren indien deze te hoog blijkt

Wijziging pensioenregeling

Wijziging pensioenregeling mogelijk:

- Met wederzijdse instemming (volgens het criterium van de “welbewuste instemming” volgens **HR 12 februari 2010, ECLI:NL:HR:2010:BK3570 inzake CZ**) (de ondubbelzinnigheid van de instemming hoeft niet met zoveel woorden te worden vastgesteld zodat stilzwijgende instemming via de “negatieve optie” mogelijk is; er dient wel duidelijkheid te zijn verschaft over de inhoud van de nadelige wijziging van arbeidsvoorwaarden)
- Eenzijdig, op grond van een zwaarwichtig belang, indien een eenzijdig wijzigingsbeding onderdeel uitmaakt van de pensioenovereenkomst (art. 19 Pensioenwet) volgens de relatieve benadering blijkend uit **HR 29 november 2019, ECLI:NL:HR:2019:1869 inzake Fair Play**
- In het kader van toepassing van het leerstuk van het “goed werknemerschap” volgens de dubbele redelijkheidstoets blijkend uit **HR 11 juli 2008, ECLI:NL:HR:2008:BD1847 inzake Stoof/Mammoet**
- Met een beroep op het onaanvaardbaarheidsleerstuk (art. 6:248, lid 2 BW)

Wijziging pensioenregeling

Rechtbank Zeeland-West-Brabant 15 mei 2019, ECLI:NL:RBZWB:2019:6271 inzake Air Liquide:

- Overgang van een uitkeringsovereenkomst/eindloonregeling naar een premieregeling voor de toekomst (kennelijk in combinatie met waardeoverdracht blijkens O. 3.15)
- Werkgever kon een beroep doen op het vertrouwensbeginsel (art. 3:33 BW) indien instemming niet zonder meer volgde uit ondertekening van een beleggingskeuzeformulier, toepassing van het CZ-criterium (O. 3.15)
- Omdat in het kader van een vaststellingsovereenkomst ter zake uitdiensttreding een finale kwijting was getekend (afstand van recht), kon de werknemer geen rechten meer ontlenen aan de uitkeringsovereenkomst zodat de nakomingsvordering strandde (O. 3.7)
- De schadevergoedingsvordering was niet verjaard op grond van art. 3:310, lid 1 BW omdat de werknemer binnen 5 jaar na het ontstaan van de pensioenschade daarmee subjectief bekend was geworden, de schadevergoedingsvordering binnen die 5 jaar had ingesteld en overigens nog geen 20 jaar was verstreken (O. 3.10)
- Beroep op dwaling afgewezen omdat gezien de toepasselijkheid van de PSW geen informatieplicht was geschonden en in het kader van het “goed werkgeverschap” (art. 7:611 BW) voldoende informatie was verstrekt (O. 3.18)

Opmerking WT: het beroep op dwaling zou met toepassing van de Pensioenwet, uitgaande van gelijke informatieverstrekking, mogelijk anders hebben uitgekomen omdat de eisen aan informatieverstrekking strenger zijn geworden (de werkgever zou, uitgaande van dezelfde informatieverstrekking, mogelijk niet aan de Pensioenwet hebben voldaan)